

«ایران» از خودکفایی در تولید برخی قطعات صنعت ریلی گزارش می‌دهد

ساخت ۴۶۰۰ قطعه ناوگان ریلی درداخل

۹ صفحه

رئیس کل بانک مرکزی تغییر و تحولات اقتصادی را تحلیل کرد

نوید روزهای خوش در بازار ارز

۱۰ صفحه

«ایران» تأثیر سیاست‌های رئیس‌جمهوری جدید امریکا را بر بازار نفت بررسی می‌کند

تغییرات اقلیمی و توافق هسته‌ای ایران، دو سیاست مؤثر بایدن بر بازار نفت

عطیه لیاف خبرنگار

چهل‌وششمین رئیس‌جمهوری ایالات متحده روز گذشته کار خود را در کاخ سفید آغاز کرد. سیاست‌های «جو بایدن» حالا نه فقط برای اقتصاد امریکا، بلکه برای تمام بازارهای جهان از جمله بازار نفت بسیار اهمیت دارد. او برنامه‌های بلند پروازانه‌ای را حتی برای روز اول کاری خود طراحی کرده که یکی از آنها مقابله با تغییرات آب و هوا و تسریع در روند انتقال کشورش به یک اقتصاد کم کربن و پیوستن به توافق اقلیمی پاریس بود. حالا بایدن با این نگاه کاملاً متفاوت از رئیس‌جمهوری پیشین -دونالد ترامپ- برای «انرژی» وارد کاخ سفید شده است. البته در مقابل، یک دیدگاه توسعه‌ای نیز برای روابط تجاری خود با کشورهای دیگر و سرمایه‌گذاری‌ها و حمایت‌های بیشتر از اقتصاد ایالت متحده دارد که بازارها را امیدوار کرده است.

به‌طور مثال روز گذشته و در زمان تنظیم این گزارش قیمت هر بشکه نفت خام برنت با اندکی افزایش به ۵۶٫۲۷ دلار رسید. معاملات آتی شاخص WTI نیز در نرخ ۵۳٫۶۵دلار در بشکه انجام می‌شد. هر دو شاخص مهم نفتی نزدیک به یک درصد افزایش را تجربه کردند و فعالان بازار نفت علت این افزایش را سیاست‌های جَنت پلن، نامزد وزیر خزانه‌داری امریکا در برابر اقدامات حمایتی می‌دانستند. او به‌دنبال ارائه یک بسته بزرگ امدادی برای حمایت از ایالات متحده است که مفهوم آن بهبود اقتصادی و افزایش تقاضا برای نفت است. البته تضعیف دلار و بهبود چشم‌انداز آژانس بین‌المللی انرژی IEA از روند واکنسیانیسوی بیماری کرونا، نیز در این تقویت قیمت‌ها نقش داشته است.

اما فراتر از این تغییرات اندک، بازار با هوشیاری تمام در حال روانداز کردن سیاست‌های اقلیمی مورد حمایت بایدن است. اینکه آیا توسعه ظرفیت تولید نفت شیل امریکا که استخراج آن تبعات زیادی برای محیط زیست دارد، مورد حمایت دولت بایدن قرار خواهد گرفت؟

پاسخ این سؤال می‌تواند قیمت‌های آتی نفت خام را رقم بزند. به این ترتیب که هر سیاست بازدارنده‌ای می‌تواند عرضه را محدود و قیمت‌ها را افزایشی کند. اما چهل و ششمین رئیس‌جمهوری ایالت متحده چقدر در سیاست‌های کاهش کربن کشورش جدی است؟

■ راه دشوار بایدن برای مقابله با

تغییرات آب و هوا

تحلیلگران می‌گویند که اگرچه بایدن دنبال یک حرکت تهاجمی در برابر صنعت نفت و گاز است تا

با تغییرات آب و هوا مقابله کند اما

اقتصادی از زمان رکود بزرگ ۲۰۰۸ میلادی قرار دارد و باید از این شرایط خارج شود؛ آن هم بدون از دست رفتن شغل‌های بیشتر. اما در کنار این مسائل داخلی افزایش تولید نفت شیل که از آن با انقلاب شیل در سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵ یاد می‌شود؛ امریکا به این نفت و تولید آن برای سیاست‌های خارجی نیز محتاج است. این افزایش سراسم‌آور تولید نفت و گاز به واشنگتن انعطاف‌پذیری بیشتری در تنظیم سیاست خارجی، بویژه در برابر اوپک و روسیه داد.

این کشو بیشتر متضرر شده است و فقط در مارس-اگوست سال گذشته میلادی ۱۰۷ هزار شغل از بین رفته و این سریع‌ترین نرخ اخراج نیرو در تاریخ صنعت نفت این کشور است. حالا تولیدکنندگان و شغلان صنعت نفت امریکا نگرانند که سیاست‌های محیط زیستی بایدن این روند را دنباله دار کند. اما بایدن دقیقاً به‌دنبال چیست و آیا موفق می‌شود؟ افزایش سراسم‌آور تولید نفت و گاز می‌دهد که احتمالاً بایدن از یک استاندارد الکتریسیته پاک برای تأمین بخش قابل توجهی از انرژی

سال ۲۰۲۰ در واکنش به افزایش قیمت‌های اخیر، فعالیت‌های حفاری خود را دوباره افزایش داده‌اند راضی نگه دارد و از سوی دیگر کاهش انتشار کربن رقم بخورد. برنامه‌ای که اجرایش اصلاً آسان نیست و با مقررات و محدودیت‌ها قرار است تا ۲۰۵۰ امریکا را به اقتصادی با تولید حداقلی گازهای گلخانه‌ای تبدیل کند.

■ آیا بایدن بشکه‌های نفت ایران را به

بازار می‌فرستد؟

سؤال دیگری که تحلیلگران بازار نفت در حال کاوش آن هستند،

افزایش قیمت نفت و دلار در آغاز دوره بایدن
حرکت‌های اصلی در بازارها در روز گذشته و همزمان با تحلیف رئیس‌جمهوری جدید امریکا از افزایش قیمت کالاها حکایت دارد:
● هر بشکه نفت خام وست‌نگزاس اینترمدیت با بیش از یک درصد افزایش به ۵۳٫۵۳ دلار و ۶۵ سنت رسید.
● هر بشکه نفت خام برنت با ۰۸۴ درصد افزایش به ۵۶٫۳۰ دلار رسید.
● هر اونس طلا ۰۰۷ درصد تقویت شد و به ۱۸۵۳٫۱۵ دلار رسید.
● معاملات آتی شاخص S&P۵۰۰ از ساعت ۱۰:۱۵ صبح به وقت لندن ۰۰۳ درصد صعود کرد.
● شاخص Stoxx Europe ۶۰۰ حدود ۰۰۷ درصد رشد کرد.
● شاخص MSCI آسیا و اقیانوسیه ۰۰۵ درصد افزایش یافت.
● یورو با کاهش ۰۰۱ درصدی به ۱۰۲۱۱۸ دلار رسید.
● پوند انگلیس با ۰۰۵ درصد رشد به ۱۰۳۶۹۵ دلار رسید.
● نرخ برابری یوان با تقویت ۰۰۲ درصد به ۶۴۶۷ دلار رسید.
● نرخ برابری ین ژاپن با تقویت ۰۰۱ درصد به ۱۰۲۰۸۰ دلار رسید.

سیاست بایدن در برابر توافق هسته‌ای ایران و لغو تحریم‌های نفتی و بانکی آن است. سیاستی که اگر بایدن آن را با بازگشت به برجام رقم بزند، می‌تواند عرضه نفت را افزایش دهد و تولیدکنندگان جایگزین را به دردرسر بیندازد. چراکه آن زمان برای جلوگیری از کاهش قیمت نفت، تولیدکنندگان جایگزین مجبور خواهند بود تا جا را برای بشکه‌های نفت ایران بازکنند. محمد بارکیندو، دبیرکل نیجریه‌ای سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) درباره نظرات رئیس‌جمهوری منتخب در خصوص همکاری‌ها با سایر تولیدکنندگان به سی ان بی‌سی گفته است: «هنوز هیچ تماسی با بایدن

افزایش نرخ تورم نقطه‌ای خانوارهای کشور

نرخ تورم نقطه‌ای دی ماه ۱۳۹۹ در مقایسه با ماه قبل ۱٫۴ واحد درصد افزایش یافته است. نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» با افزایش ۲۰۰ واحد درصدی به ۵۹٫۹ درصد و گروه «کالا‌های غیر خوراکی و خدمات» با افزایش ۱٫۲ واحد درصدی ۳۹٫۹ درصد رسیده است. منظور از نرخ تورم نقطه‌ای، درصد تغییر عدد شاخص قیمت، نسبت به ماه مشابه سال قبل می‌باشد. نرخ تورم نقطه‌ای در دی ماه ۱۳۹۹ به عدد ۴۶٫۲ درصد رسیده است؛ یعنی خانوارهای کشور به‌طور میانگین ۴۶٫۲ درصد بیشتر از دی ۱۳۹۸ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند. این در حالی است که نرخ تورم نقطه‌ای برای خانوارهای شهری ۴۵٫۵ درصد می‌باشد که نسبت به ماه قبل ۱٫۳ واحد درصد افزایش داشته است. همچنین این نرخ برای خانوارهای روستایی ۴۹٫۸ درصد بوده که نسبت به ماه قبل ۱٫۸ واحد درصد افزایش داشته است.

■ کاهش نرخ تورم ماهانه خانوارهای کشور

منظور از نرخ تورم ماهانه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت، نسبت به ماه قبل می‌باشد. نرخ تورم ماهانه دی ۱۳۹۹ به ۱٫۸ درصد رسیده که در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل، ۰٫۲ واحد درصد کاهش داشته است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» و «کالا‌های غیر خوراکی و خدمات» به ترتیب ۰٫۹ درصد و ۲٫۳ درصد بوده است.

این در حالی است که نرخ تورم ماهانه برای خانوارهای شهری ۱٫۹ درصد می‌باشد که نسبت به ماه قبل، بدون تغییر است. همچنین این نرخ برای خانوارهای روستایی ۱٫۷ درصد بوده که نسبت به ماه قبل ۱٫۰ واحد درصد کاهش داشته است.

■ افزایش نرخ تورم سالانه خانوارهای کشور

منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص قیمت در یک سال منتهی به ماه جاری، نسبت به دوره مشابه قبل از آن می‌باشد. نرخ تورم سالانه دی ماه ۱۳۹۹ برای خانوارهای کشور به ۳۲٫۲ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۱٫۷ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

همچنین نرخ تورم سالانه برای خانوارهای شهری و روستایی به‌ترتیب ۳۲٫۲ درصد و ۳۲٫۵ درصد می‌باشد که برای خانوارهای شهری ۱٫۷ واحد درصد افزایش و برای خانوارهای روستایی ۲۰۰ واحد درصد افزایش داشته است.

■ تغییرات قیمت‌ها در ماه جاری

در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» بیشترین افزایش قیمت نسبت به ماه قبل مربوط به گروه «شیر، پنیر و تخم مرغ» (تخم‌مرغ، پنیر پاستوریزه)، گروه «روغن‌ها و چربی‌ها» (روغن نباتی جامد، کره پاستوریزه، روغن مایع) و گروه «میوه و خشکبار» (موز، انار) می‌باشد. در گروه عمده «کالا‌های غیر خوراکی و خدمات»، گروه «مبلمان و لوازم خانگی» (انواع شوینده، بخاری گازی)، گروه «تفریح و فرهنگ» (گل طبیعی، لوازم تحریر)، پوشاک و کفش» بیشترین افزایش قیمت را نسبت به ماه قبل داشته‌اند. همچنین گروه‌های «گوشت قرمز و گوشت ماکیان» (مرغ ماشینی) و «گروه سبزیجات» (گوچه فرنگی، فلفل دلمه، کاهو) نسبت به ماه قبل کاهش قیمت داشته است. دامنه تغییرات نرخ تورم سالانه در دی ماه ۱۳۹۹ برای دهک‌های مختلف هزینه‌ای از ۲۹٫۸ درصد برای دهک اول تا ۳۹٫۳ درصد برای دهک دهم است. / مرکز آمار

بدهی خارجی کشور نزدیک صفر است

معاون وزیر اقتصاد گفت: در حال حاضر حجم بدهی‌های خارجی کشور فوق‌العاده ناچیز و به صفر میل می‌کند. محمدعلی دهقان دهنوی افزود: یکی از نگرانی‌های اساسی که در دنیا راجع به نسبت بدهی وجود دارد اینکه بخش قابل توجهی از این بدهی‌ها، بدهی کشورها به خارج است یعنی کشوری از قایمانس خارجی وام‌های بین‌المللی استفاده کرده و دولت بدهکار کشور خارجی باشد. وی همچنین اظهار داشت: اگر این نسبت بالا برود و دولت از پس بدهی‌های خود برنیاید در سطح جهانی اعتبار خود را از دست می‌دهد. معاون وزیر اقتصاد گفت: استفاده کردن از بدهی خارجی خود یک فرصت مفتحتن است یعنی دولت بتواند از خارج قرض بگیرد و در داخل سرمایه‌گذاری کند. وی افزود: هم‌اکنون حجم بدهی‌های خارجی کشور ایران به‌دلیل محدودیت‌هایی که وجود داشته فوق‌العاده ناچیز و به صفر میل می‌کند. دهقان دهنوی بیان داشت: عمده بدهی دولت ایران «داخلی» است بنابراین دولت ریسک نکول کردن بدهی به خارج را ندارد. وی ادامه داد: این موضوع در سطح جهانی مهم است ولی برای کشور ایران به‌دلیل عدم بدهی خارجی فاقد اهمیت است.

معاون وزیر اقتصاد گفت: بدهکار بودن به خارج به شرط دریافت پول و سرمایه‌گذاری در داخل بسیار امر منطقی و پسندیدای است. وی افزود: نرخ بهره در خیلی از کشورهای دنیا به‌دلیل کنترل تورم نرخ‌های پایینی است بنابراین آنها راجع به اینکه برای مثال در طول زمان موجودی بدهی به سبب هزینه آن بدهی که نرخ بهره است انباشته شود زیاد نگرانی ندارند ولی در ایران بواسطه مشکلات ساختاری و رشد بالای نقدینگی نرخ سود اوراق مبتنی بر عقود اسلامی که دولت استفاده می‌کند این نرخ سود بسیار بالاست. دهقان دهنوی یادآور شد: وقتی نرخ سود حول و حوش ۲۰ درصد است معنا و مفهوم آن این است که هر ۳٫۵ سال بدهی شما فقط از محل همین هزینه دو برابر می‌شود پس نگرانی در کشور راجع به این موضوع باید بیشتر از دنیا باشد. /تسنیم

۷۶ درصد متقاضیان طرح ملی مسکن مشخص شدند

معاون وزیر راه و شهرسازی از تعیین تکلیف ۷۶ درصد متقاضیان طرح ملی مسکن خبر داد و گفت: مابقی متقاضیان درخصوص واریز آورده اولیه اقدامی نکرده‌اند. محمود محمودزاده اظهار کرد: این موضوع نشان‌دهنده آن است که باقیمانده جزو متقاضیان واقعی نیستند و بنابراین باید برای آنها جایگزین تعیین شود. معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی افزود: در مرحله سوم ثبت‌نام طرح ملی مسکن ۲۲۲ هزار نفر ثبت‌نام کردند که پالایش آنها در حال انجام است. معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی از اینکه واحدهای مسکونی طرح اقدام ملی برای تضمین کیفیت واحدها از سوی شرکت بیمه البرز خبر داد. /تسنیم

کاهش ۵۲ درصدی پروازهای عبوری

بررسی آمار شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران نشان می‌دهد پروازهای عبوری در آبان امسال نسبت به آبان سال گذشته ۵۲ درصد کاهش یافته است. بر اساس جدیدترین آمار منتشر شده شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران طی آبان‌ماه امسال ایرلاین‌های داخلی ۱۴ هزار و ۸۰۲ دقیقه تأخیر پرواز (۳۰ دقیقه بیشتر) را ثبت کرده‌اند. در بین شرکت‌های هواپیمایی، ایران ایر (هما) با ۳۸ هزار و ۲۹۰ دقیقه و با اختلاف زیاد در صدر فهرست بیشترین تأخیرات پروازی قرار گرفته است. در بخش پروازهای عبوری طی آبان‌ماه امسال در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته ۵۲ درصد رشد منفی ثبت شده است. در دومین ماه پاییز امسال ۱۲ هزار و ۶۸ پرواز عبوری از آسمان شورمان ثبت شده که در مقایسه با آبان‌ماه سال ۹۸ ۲۴ هزار و ۹۴۶ پرواز بالغ بر ۵۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد. /تسنیم

گزارش

تسنیم